

Ársreikningur 2021

Séreign LSR

Lífeyrissjóður starfsmanna ríkisins

Engjateigi 11

105 Reykjavík

421198-2259

Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra.....	2-8
Áritun óháðs endurskoðanda - kemur síðar.....	9-11
Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris.....	12
Efnahagsreikningur.....	13
Sjóðstreymi.....	14
Skýringar.....	15-26
Kennitölur - Fimm ára yfirlit.....	27-29
Viðauki I - Deildaskipt yfirlit LSR.....	30-33

Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra

Starfsemi sjóðsins

Séreign LSR starfar samkvæmt lögum nr. 1/1997 um LSR, lögum nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, samþykktum sem settar hafa verið um starfsemi sjóðsins og öðrum reglum sem um lífeyrissjóði gilda. Helstu reglur og stefnur sem stjórn hefur samþykkt má sjá í kafla um stjórnarhætti.

Hlutverk sjóðsins er:

- Að greiða sjóðfélögum séreignarlífeyri.
- Að taka við iðgjöldum og varðveita upplýsingar um inneign sjóðfélaga.
- Að ávaxta fjármuni sjóðsins með sem bestum hætti með hliðsjón af fjárfestingarstefnu að teknu tilliti til áhættu.

Séreign LSR bíður upp á þrjár mismunandi fjárfestingarleiðir sem eru fjárhagslega aðskildar og með ólíka samsetningu hlutabréfa, skuldabréfa og innlána.

LSR er starfræktur í þremur deildum og er hver deild með aðskilinn fjárhag. Deildir sjóðsins eru: A-deild, B-deild og Séreign LSR. Deildaskipt yfirlit LSR er að finna í viðauka I.

Eignir og ávöxtun

Hrein eign til greiðslu lífeyris nam 25.029 m.kr. í árslok 2021 samanborið við 22.077 m.kr. árið áður. Eignir Leiðar I námu 11.704 m.kr. í árslok 2021, Leiðar II 3.365 m.kr. og Leiðar III 9.959 m.kr.

Nafnávöxtun Leiðar I árið 2021 var 15,7%, sem samsvarar 10,4% raunávöxtun. Hrein raunávöxtun Leiðar I, þ.e. raunávöxtun þegar skrifstofu- og stjórnunarkostnaður hefur verið dreginn frá hreinum fjárfestingartekjum var 10,3% á árinu 2021 samanborið við

Nafnávöxtun Leiðar II árið 2021 var 11,0%, sem samsvarar 5,9% raunávöxtun. Hrein raunávöxtun Leiðar II var 5,8% á árinu 2021 samanborið við 8,3% árið áður. Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 5 ára er 4,9% og síðustu 10 ára 5,1%.

Nafnávöxtun Leiðar III árið 2021 var 4,8%, sem samsvarar 0,0% raunávöxtun. Hrein raunávöxtun Leiðar III var -0,1% á árinu 2021 samanborið við 0,6% árið áður. Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 5 ára er 1,3% og síðustu 10 ára 1,7%.

Iðgjaldagreiðslur og fjöldi sjóðfélaga

Iðgjaldagreiðslur til sjóðsins námu 1.696 m.kr. á árinu 2021 en þar af var 458 m.kr. ráðstafað inn á fasteignalán. Nettó iðgjöld sjóðsins voru því 1.238 m.kr. á móti 1.175 m.kr. árið áður. Virkir sjóðfélagar, þ.e. sjóðfélagar sem greiða iðgjöld til sjóðsins að meðaltali í hverjum mánuði, voru 3.027 á árinu 2021. Þar af greiddu 970 að meðaltali til Leiðar I, 693 til Leiðar II og 1.364 til Leiðar III. Í árslok 2021 áttu 7.630 sjóðfélagar réttindi hjá sjóðnum.

Lífeyrisgreiðslur og fjöldi lífeyrisþega

Á árinu 2021 námu útgreiðslur úr Séreign LSR 638 m.kr. samanborið við 706 m.kr. árið áður. Meðalfjöldi lífeyrisþega var 220 á árinu 2021 samanborið við 222 á árinu 2020. Af greiðslum ársins 2021 voru 195 m.kr. greiddar úr Leið I, 93 m.kr. úr Leið II og 350 m.kr. úr Leið III.

Fjárfestingartekjur og skrifstofu- og stjórnunarkostnaður

Hreinar fjárfestingartekjur námu 2.368 m.kr. samanborið við 2.134 m.kr. árið áður. Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður sjóðsins nam 16,3 m.kr. samanborið við 16,6 m.kr. árið áður. Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í hlutfalli af meðalstöðu eigna var 0,08% hjá Leið I, 0,08% hjá Leið II og 0,06% hjá Leið III.

Rekstur Séreignar LSR er í umsjá LSR þar sem starfsmenn LSR annast allan rekstur sjóðsins. Séreign LSR tekur þátt í sameiginlegum kostnaði LSR samkvæmt innri reglum LSR sem staðfestar hafa verið í stjórn sjóðsins. Sjá nánari upplýsingar um skrifstofu- og stjórnunarkostnað í skýringu 6.

Sjóðfélagalán

Lán til sjóðfélaga námu alls 12.428 m.kr. á árinu 2021 samanborið við 21.749 m.kr. árið áður. Uppgreiðslur námu 21.266 m.kr. á árinu 2021 og voru nettó útlán því neikvæð um 8.838 m.kr. Fjöldi nýrra útlána var 724 á árinu 2021. Í lok ársins voru eftirstöðvar sjóðfélagalána 89.517 m.kr. og fjöldi sjóðfélaga á bak við þau lán var 5.953.

Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra

Stjórnarhættir

LSR leggur áherslu á góða stjórnarhætti. Í stefnuýfirlýsingu sjóðsins segir: LSR tileinkar sér ábyrga starfshætti, með vönduð vinnubrögð, fagmennsku og frumkvæði að leiðarljósi. Sjóðurinn leggur áherslu á fyrirmyndarþjónustu og öfluga upplýsingatækni. Þannig verður LSR traustur lífeyrissjóður og sjóðfélögum örugg samfylgd.

Stjórn sjóðsins er skipuð átta einstaklingum. Fjármála- og efnahagsráðherra skipar fjóra stjórnarmenn, stjórn BSRB skipar tvo, stjórn BHM einn og stjórn KÍ einn. Stjórnin ber ábyrgð á starfsemi sjóðsins í samræmi við lög um lífeyrissjóði, reglugerðir settar samkvæmt þeim og samþykktir sjóðsins.

Stjórn sjóðsins ræður framkvæmdastjóra, ákveður laun hans, gengur frá starfslýsingu hans og setur honum erindisbréf. Framkvæmdastjóri annast daglegan rekstur sjóðsins í umboði stjórnar.

Endurskoðunarnefnd er undirnefnd stjórnar og er hún skipuð til eins árs í senn. Hún starfar í samræmi við IX. kafla laga um ársreikninga nr. 3/2006. Nefndin hefur eftirlit með vinnuferli við gerð reikningsskila, tilhögun innra eftirlits og aðferðum við áhættumat í því skyni að auka trúverðugleika í starfsemi sjóðsins.

Stjórn sjóðsins hefur samþykkt stjórnarháttayfirlýsingu og er henni ætlað að styðja við góða og ábyrga stjórnarhætti. Með góðum stjórnarháttum í starfsemi LSR er lagður grunnur að traustum samskiptum stjórnenda og starfsmanna sjóðsins við sjóðfélaga, launagreiðendur og ábyrgðaraðila sjóðsins. Með góðum stjórnarháttum er stuðlað að gagnsæi í starfsemi sjóðsins. Við mótun stjórnarháttanna hafa stjórnendur og stjórn sjóðsins litið til og haft til hliðsjónar almenn viðurkennd sjónarmið og leiðbeiningar um góða stjórnarhætti fyrirtækja.

Stjórn sjóðsins hefur jafnframt sett sér starfsreglur. Í starfsreglunum er fjallað um starfsemi, skipan og verkvið stjórnar. Í starfsreglunum er m.a. litið til samþykta sjóðsins og laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Sérstaklega er litið til þeirra ákvæða er lúta að stjórnarháttum lífeyrissjóða og hæfi. Stjórnarháttayfirlýsingin og starfsreglur stjórnar eru aðgengilegar á vef sjóðsins ásamt fleiri innri reglum sem sjóðurinn hefur sett sér.

Hér á næstu síðu er að finna yfirlit yfir löggjöf, stjórnvaldsreglur, leiðbeinandi tilmæli FME ásamt reglum og stefnum sem LSR hefur sett sér. Listinn er til upplýsinga og er ekki tæmandi. Yfirlit yfir lög, reglugerðir og aðrar reglur opinberra aðila sem gilda um starfsemi lífeyrissjóða er m.a. að finna á vef FME.

Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra

Lög frá Alþingi:

- Lög nr. 1/1997 um LSR.
- Lög nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða.

Reglugerðir:

- Reglugerð nr. 391/1998 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða.
- Reglugerð nr. 698/1998 um ráðstöfun iðgjalds til lífeyrissparnaðar og viðbótartryggingarverndar.
- Reglugerð nr. 916/2009 um fjárfestingarstefnu og úttekt á ávöxtun lífeyrissjóða og vörsluaðila séreignarsparnaðar, með síðari breytingum.
- Reglugerð nr. 590/2017 um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða.

Reglur og leiðbeiningar FME:

- Reglur nr. 577/2012 um endurskoðunardeildir og sjálfstætt starfandi eftirlitsaðila lífeyrissjóða.
- Reglur nr. 180/2013 um framkvæmd hæfismats framkvæmdastjóra og stjórnarmanna lífeyrissjóða.
- Reglur nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða.
- Leiðbeinandi tilmæli nr. 3/2010 um hæfi lykilstarfsmanna.
- Leiðbeinandi tilmæli nr. 6/2014 um útvistun hjá eftirlitsskyldum aðilum.
- Leiðbeinandi tilmæli nr. 1/2019 vegna áhættu við rekstur upplýsingakerfa eftirlitsskyldra aðila.

Stefnur sem LSR hefur sett sér:

- Áhættustefna.
- Fjárfestingarstefna.
- Hluthafastefna.
- Starfskjarastefna.
- Stefna um ábyrgar fjárfestingar.
- Upplýsingaöryggisstefna.
- Útvistunarstefna.
- Gæðastefna.
- Jafnlaunastefna og jafnréttisáætlun.
- Persónuverndaryfirlýsing.
- Skjala- og upplýsingastefna.
- Starfsmannastefna.
- Þjónustustefna.

Reglur í starfsemi LSR:

- Samþykktir sjóðsins.
- Reglur um hlutverk stjórnar, framkvæmdastjóra og annarra starfsmanna við ávöxtun eigna sjóðsins.
- Reglur um lán Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins.
- Reglur um upplýsingagjöf til stjórnar um rekstur.
- Siða- og samskiptareglur.
- Starfsreglur endurskoðunarnefndar.
- Starfsreglur stjórnar.
- Stjórnarháttayfirlýsing.
- Verklagsreglur um verðbréfiðskipti lífeyrissjóðsins, stjórnar hans og starfsmanna.
- Verklagsreglur um hæfi lykilstarfsmanna.
- Stefna LSR og reglur um aðgerðir gegn peningaþvætti og fjármögnun hryðjuverka.

Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra

Áhættustýring

Áhættustýring sjóðsins byggir á framangreindri reglugerð um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða. Markmið áhættustýringar er að auka öryggi í starfsemi sjóðsins með því að greina, fylgjast með og takmarka áhættu í rekstri hans. Áhættan nær bæði til atvika sem lúta að eignum og skuldbindingum sjóðsins sem og rekstrarlegum þáttum. Nánari umfjöllun um áhættuþætti sem hafa verið skilgreindir í starfsemi sjóðsins, áhættustýringu og áhættustefnu má sjá í skýringu 17.

Áhættustefnan er eitt af lykilverkfærum stjórnar við að uppfylla skyldur sínar gagnvart sjóðnum. Henni er beitt samhliða fjárfestingarstefnu sjóðsins og stuðlar hún að því að lífeyrissjóðurinn nái settum markmiðum með ásættanlegri áhættu í starfsemi sinni með kerfisbundnum og öguðum vinnubrögðum.

Eitt af verkefnum stjórnar er að móta innra eftirlit fyrir starfsemi sjóðsins og skjalfesta eftirlitsferla. Allir helstu ferlar hafa verið skjalfestir og hlutverk skilgreind. Lögð er áhersla á að greina helstu áhættuþætti og er til staðar virkt eftirlit til að draga úr áhættu í starfsemi sjóðsins.

Ófjárhagslegar upplýsingar

LSR telst eining tengd almannahagsmunum skv. lögum um ársreikninga nr. 3/2006. Meginhlutverk lífeyrissjóðsins er að tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri. Um lífeyrissjóðinn, uppbyggingu og hlutverk gilda sérstök lög, lög nr. 1/1997, en auk framangreindra sérlaga um lífeyrissjóðinn gilda almenn lög um lífeyrissjóði nr. 129/1997.

LSR skal ekki hafa með höndum aðra starfsemi en þá sem nauðsynleg er til að taka við og ávaxta iðgjöld og greiða lífeyri. Stjórn LSR hefur sett sér starfsreglur sem hún starfar eftir. Er þar m.a. kveðið á um að stjórnarmenn og framkvæmdastjóri skulu ekki taka sæti í stjórnnum fyrirtækja í umboði sjóðsins eða sitja í stjórnnum fyrirtækja sem sjóðurinn fjárfestir í. Það sama á við um starfsmenn sjóðsins. Starfsmenn sjóðsins geta þó tekið sæti í stjórnnum, fjárfestingarráðum og ráðgjafarráðum fyrirtækja sem stofnuð eru til að sinna sérstökum þáttum í starfsemi sjóðsins eða fyrirtækjum, sem sjóðurinn á hlut í, og hafa eingöngu fjárvörslu og fjármálaumsýslu að markmiði. Í starfsreglunum er kveðið á um að stjórnarmenn megi ekki gera ráðstafanir sem eru til þess að afla ákveðnum sjóðfélögum, fyrirtækjum eða öðrum ótilhlýðilegra hagsmuna umfram aðra aðila eða á kostnað sjóðsins.

LSR hefur einnig sett sér siða- og samskiptareglur sem gilda fyrir stjórnarmenn og starfsmenn. Umsjón fjármuna og eignastýring felur í sér samskipti við aðila á fjármáلامarkaði og útgefendur fjármálagerna. Með reglunum er lögð áhersla á að starfsmenn sjóðsins byggji samskipti við aðila á fjármáلامarkaði og útgefendur fjármálagerna á almennum grunnreglum sem tryggja gott viðskiptasiðferði á sama tíma og hagsmunir sjóðfélaga séu hafðir að leiðarljósi. Í framangreindum reglum er m.a. kveðið á um góða starfshætti, hagsmunaárekstra, meðferð trúnaðarupplýsinga og um gjafir, boðsferðir og starfstengdar ferðir. Stjórn LSR og starfsmenn gera sér ljósa þá ábyrgð sem fylgir því að hafa umsjón með fjármunum sjóðsins. Í reglunum kemur jafnframt fram að starfsmenn sem verða varir við brot á reglunum geta tilkynnt það framkvæmdastjóra sjóðsins eða formanni endurskoðunarnefndar. Í starfsmannahandbók sjóðsins og á innri vef hans er jafnframt tiltekið að verði starfsmaður var við eða vitni að einhverju misjöfnu og telji sig ekki geta leitað til framkvæmdastjórnar sjóðsins geti hann snúið sér til formanns endurskoðunarnefndar eða stjórnarformanns. Einnig eru birtar upplýsingar um netföng og símanúmer þeirra. Til viðbótar við framangreindar reglur hefur sjóðurinn sett sér reglur sem gilda um verðbréfavíðskipti stjórnarmanna og starfsmanna. Í reglunum er m.a. kveðið á um að stjórnarmenn og starfsmenn skuli ekki taka þátt í meðferð máls ef aðstæður eru til þess fallnar að draga óhlutdrægni í efa. Reglurnar kveða jafnframt á að þeim starfsmönnum og stjórnarmönnum sem búa yfir eða hafa aðgang að trúnaðarupplýsingum sé óheimilt að nýta sér upplýsingarnar á nokkurn hátt eða láta þriðja aðila upplýsingarnar í té. Í reglunum er m.a. lögð sérstök skylda á þá starfsmenn sem koma að starfsemi sem getur valdið hagsmunaárekstrum eða hafa aðgang að trúnaðarupplýsingum að tilkynna um verðbréfavíðskipti sín.

Framangreindum reglum, þ.e. starfsreglum stjórnar, siða- og samskiptareglum og reglum um verðbréfavíðskipti stjórnarmanna og starfsmanna er ætlað að koma í veg fyrir hagsmunaárekstra í starfsemi lífeyrissjóðsins og tryggja að viðkomandi aðilar séu vakandi fyrir öllum tengslum sem geta leitt til þeirra.

Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra

Sjóðurinn vinnur samkvæmt eigin jafnlaunastefnu og jafnréttisáætlun og starfar í samræmi við lög um jafnan rétt kvenna og karla nr. 10/2008. Mannréttindi eru grundvallarréttindi og er áhersla lögð á það hjá LSR að allir séu metnir að verðleikum og njóti jafna tækifæra. Í jafnréttisáætlun kemur fram að starfsfólki er ekki mismunað á grundvelli kyns, kynþáttar eða þjóðernis, kynhneigðar, kynvitundar, aldurs, trúar, skoðana eða annarra þátta. Á árinu 2021 hlaut sjóðurinn jafnlaunavottun sem vottar að starfsemi sjóðsins og jafnlaunakerfi hans sé í samræmi við kröfur jafnlaunastaðalsins ÍST 85:2012. Markmið jafnlaunakerfis er að vinna gegn kynbundnum launamun og stuðla að jafnrétti kynjanna á vinnumarkaði. Við vottunarferlið var gerð sérstök launagreining til að kanna hvort óútskýrður munur sé á launum kynjanna og reyndist LSR vera vel innan skilgreindra vikmarka. Gerðar verða árlegar úttektir hér eftir til að tryggja að starfsemi LSR sé ávallt í samræmi við jafnlaunakerfið.

Sérstök starfsmannastefna gildir innan sjóðsins. Starfsmannastefnunni er m.a. ætlað að vera hvatning jafnt fyrir starfsmenn og stjórnendur til þess að skapa faglegt, krefjandi, skemmtilegt og fjölskylduvænt vinnuumhverfi.

Vegna eðlis starfsemi LSR eru bein umhverfisáhrif af rekstri sjóðsins óveruleg en sjóðurinn rekur eina skrifstofu í Reykjavík. Þótt rekstur sjóðsins sem slíkur sé ekki líklegur til að hafa skaðleg áhrif á umhverfið telur LSR þó mikilvægt að gæta að áhrifum hans á umhverfið. Þannig eru umhverfissjónarmið höfð að leiðarljósi t.d. við rekstur mótuneytis og flokkun sorps frá starfseminni. LSR hefur tekið í notkun prentský til að minnka pappírnotkun og hefur pappírnotkun dregist saman undanfarin ár. Við innkaup aðfanga er litið til þess að kaupa umhverfisvottaðar/svansvottaðar vörur. LSR hefur unnið markvisst að því undanfarin ár að efla rafræna þjónustu við sjóðfélaga, m.a. urðu allar umsóknir sjóðsins aðgengilegar á rafrænu formi á síðasta ári. Einnig gátu sjóðfélagar á síðasta ári undirritað í fyrsta skipti öll fylgigögn lána með rafrænum hætti, en framangreindar aðgerðir hafa jákvæð áhrif á umhverfið, þar sem þær draga úr prentun á pappír og spara sjóðfélögum sporin.

Sjóðurinn hefur ekki sett sér sérstaka umhverfisstefnu í tengslum við rekstur sjóðsins umfram þá sem fram kemur í stefnu sjóðsins um ábyrgar fjárfestingar en sjóðurinn telur að með fjárfestingum sínum geti hann helst haft áhrif í þeim efnum.

Ein af þeim skyldum sem hvílir á LSR er að setja sér siðferðileg viðmið í fjárfestingum og hefur LSR sett sér stefnu um ábyrgar fjárfestingar. Með ábyrgum fjárfestingum er átt við að litið sé til umhverfislegra þátta, félagslegra þátta og stjórnarháttanna við mat, ákvörðun og eftirfylgni fjárfestinga LSR. Umhverfislegir þættir, félagslegir þættir og stjórnarhættir eru hluti af heildaráhættumati sjóðsins við fjárfestingarákvarðanir og eftirfylgni þeirra þar sem þessir þættir geta haft áhrif á ávöxtun og áhættu til lengri tíma. Við nýfjárfestingar er félögum og rekstrarfélögum sendur spurningalisti þar sem spurt er út í ýmsa samfélagslega þætti á borð við kjarasamninga, umhverfislega þætti og stjórnarhætti ásamt því að kallað er eftir samfélagskýrslum þessara félaga. LSR leitast við að þau félög sem fjárfest er í séu sjálfbær í rekstri og stuðli að sjálfbærri nýtingu auðlinda eins og greint er frá í stefnu sjóðsins um ábyrgar fjárfestingar.

LSR hvetur þau fyrirtæki sem sjóðurinn fjárfestir í til að starfa með ábyrgum hætti út frá umhverfissjónarmiðum og í samræmi við samfélagsleg gildi og viðurkenndar leiðbeiningar um stjórnarhætti fyrirtækja. Jafnframt hvetur LSR til þess að fyrirtæki hugi að umhverfismálum t.d. með því að setja sér umhverfisstefnu og sýni aukið gegnsæi með því að skýra frá umhverfislegum þáttum, félagslegum þáttum og stjórnarháttum t.d. í ársskýrslu, samfélagskýrslu eða á sambærilegan máta. Að fyrirtæki sýni fram á hvernig starfsemi þeirra tengist almennt viðurkenndum viðmiðum á þessu sviði svo sem Heimsmarkmiðum Sameinuðu þjóðanna, ESG viðmiðum kauphallarinnar og leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja. Framangreint á jafnframt við um rekstrarfélög fyrir hönd þeirra sjóða sem þau starfrækja, verðbréfa- og fjárfestingarsjóði sem og útgefendur annarra fjármálagerna.

Hvað innlendar fjárfestingar í skráðum fjármálagerningum varðar lætur LSR meta fjölmörg félög og útgefendur skuldabréfa í eignasafni sjóðsins sem skráð eru í kauphöllinni á Íslandi með hliðsjón af umhverfisáhættu, félagslegri áhættu og áhættu tengdri stjórnarháttum. Með reglulegri skýrslugjöf Reitunar er fylgst með árangri einstakra fyrirtækja í safninu, m.a. kolefnisfótspori þeirra og til hvaða aðgerða félög hafa gripið til á sviði ESG mála. Í samræmi við hluthafastefnu LSR eru birtar upplýsingar á vefsíðu sjóðsins um hvernig fulltrúar sjóðsins greiddu atkvæði á hluthafafundum, þar með talið hvernig greidd voru atkvæði í stjórnarkjöri í hverju félagi fyrir sig.

Þegar um fjárfestingar í gegnum þriðja aðila er að ræða leggur LSR áherslu á að innlendir og erlendir samstarfsaðilar hafi sett sér virka stefnu í umhverfislegum þáttum, félagslegum þáttum og stjórnarháttum og geti sýnt með greinargóðum hætti hvort og hvernig sé unnið eftir þeirri stefnu við mat og eftirfylgni fjárfestinga. Einnig er notast við gagnaveitur á borð við Morningstar til að fylgjast með ESG útreikningum í erlendu verðbréfasafni sjóðsins. LSR leggur jafnframt áherslu á að tekið sé tillit til framangreindra þátta og samfélagsáhættu í rekstri óskráðra fyrirtækja og sjóða.

Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra

LSR hefur um árabil verið aðili að reglum Sameinuðu þjóðanna um ábyrgar fjárfestingar (United Nations Principles for Responsible Investment) og þar með hefur sjóðurinn skuldbundið sig til að horfa til framangreindra þátta við mat og ákvarðanir á fjárfestingum. Í tengslum við aðild sína að framangreindum reglum Sameinuðu þjóðanna þarf sjóðurinn einnig að gera ítarlega grein fyrir fjárfestingarákvörðunum sínum og eftirfylgni þeirra á hverju ári og hvernig þær samræmast reglum. LSR er meðal stofnaðila að IcelandSIF, en tilgangur þeirra samtaka er að efla þekkingu fjárfesta á aðferðarfræði sjálfbærra og ábygrra fjárfestinga og auka umræðu um þær.

Á árinu 2021 var LSR einn þrettán íslenskra lífeyrissjóða sem skrifuðu undir viljayfirlýsingu um að þeir hygðust fjárfesta fyrir 4,5 ma. bandaríkjadala í verkefnum sem tengjast hreinni orku og öðrum umhverfisvænum lausnum fram til ársins 2030. Skrifað var undir viljayfirlýsingu gagnvart alþjóðlegu samtökunum Climate Investment Coalition (CIC) á loftslagsráðstefnu Sameinuðu þjóðanna í Glasgow í Skotlandi. Með þessu staðfesti LSR vilja til að auka við grænar fjárfestingar sínar og styðja þannig við markmið um að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda á heimsvísu. Meðal annars verður horft til verkefna sem nýta jarðvarma ásamt því að styðja við aukna notkun annarra sjálfbærra orkugjafa með það að markmiði að stuðla að aukinni notkun hreinnar orku í samgöngum og atvinnustarfsemi.

Framtíðarhorfur og atburðir eftir lok reikningsárs

Ávöxtun ársins 2021 var góð, rétt eins og árin tvö þar á undan. Innrás Rússa í Úkraínu í lok febrúar leiddi til töluverðrar lækkunar á verðbréfamörkuðum bæði hér á landi og erlendis. Stríðsástandið og áhrif af völdum þess, svo sem vegna viðskiptaþvingana á hendur Rússlandi, gæti haft töluverð áhrif um nokkurt skeið. Búast má við áframhaldandi ókyrrð á verðbréfamörkuðum á meðan stríðsástand ríkir í Evrópu og mun miklu skipta hvort takist að stilla til friðar á næstunni eða hvort stríðið dragist á langinn og breiðist jafnvel út. Óvissa er því um hver áhrif þessara atburða muni verða á ávöxtun og stöðu sjóðsins á árinu 2022. Hafa ber þó í huga að eignasafni LSR er vel dreift á eignaflokka, atvinnugreinar og landsvæði líkt og fjárfestingarstefna sjóðsins segir til um, sem minnkar sveiflur og dregur úr áhrifum slíkra atburða á heildarstöðu sjóðsins.

Engir atburðir hafa átt sér stað eftir lok uppgjörstímabilsins sem þarfnast leiðréttingar eða skýringar í ársreikningnum eða meðfylgjandi skýringum.

Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra

Yfirlýsing stjórnar og framkvæmdastjóra

Það er álit stjórnar sjóðsins að allar upplýsingar komi fram í ársreikningnum, sem nauðsynlegar eru til að glöggva sig á stöðu hans í árslok, rekstrarárangri ársins og fjárhagslegri þróun. Stjórn og framkvæmdastjóri sjóðsins staðfesta ársreikninginn með rafrænni undirritun sinni.

Reykjavík 6. apríl 2022

Í stjórn LSR

Guðrún Ögmundsdóttir, formaður stjórnar

Ragnar Þór Pétursson, varaformaður stjórnar

Árni Stefán Jónsson

Áslaug María Friðriksdóttir

Jökull Heiðdal Úlfsson

Unnur Pétursdóttir

Viðar Helgason

Þórveig Þormóðsdóttir

Framkvæmdastjóri

Harpa Jónsdóttir

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og sjóðfélaga í Lífeyrissjóði starfsmanna ríkisins

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Séreignar Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins fyrir árið 2021. Ársreikningurinn hefur að geyma yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris, efnahagsreikning þann 31. desember 2021, yfirlit um sjóðstremmi, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu lífeyrissjóðsins á árinu 2021, efnahag hans 31. desember 2021 og breytingu á handbæru fé á árinu 2021, í samræmi við lög og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða.

Álit okkar á ársreikningnum er í samræmi við innihald annarra skýrsla sem við höfum afhent endurskoðunarnefnd sjóðsins í samræmi við 11. gr. reglugerðar Evrópusambandsins nr. 537/2014.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt þeim stöðlum er nánar lýst í kaflanum um ábyrgð endurskoðenda á endurskoðun ársreikningsins. Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Óhæði

Við erum óháð Lífeyrissjóði starfsmanna ríkisins í samræmi við alþjóðlegar siðareglur fyrir endurskoðendur (IESBA Code) og viðeigandi settar siðareglur á Íslandi og höfum uppfyllt önnur ákvæði þeirra.

Eftir okkar bestu vitund, þá höfum við ekki veitt lífeyrissjóðnum neina óheimila þjónustu sem endurskoðendur lífeyrissjóðsins samanber lista yfir óheimila þjónustu sem tilgreind er í grein 5(1) í reglugerð Evrópusambandsins nr. 537/2014.

Ráðning endurskoðanda

Ráðningarsamband milli okkar og ríkisendurskoðanda um endurskoðun Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins var undirritað 2. nóvember 2018 fyrir árið 2018 og höfum við endurskoðað ársreikning lífeyrissjóðsins á hverju ári síðan.

Lykilatriði endurskoðunarinnar

Að okkar faglega mati teljum við að ekkert lykilatriði sé til staðar til að upplýsa um í áritun okkar vegna endurskoðunar á ársreikningi sjóðsins 2021.

Áritun óháðs endurskoðanda

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða. Stjórn og framkvæmdastjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins ber stjórn og framkvæmdastjóra að meta rekstrarhæfi sjóðsins og eftir því sem við á, skýra frá þeim atriðum sem varða rekstrarhæfið og notkun forsendunnar um áframhaldandi rekstrarhæfi, nema ætlunin sé að leysa upp sjóðinn eða hætta starfsemi hans, eða ef enginn annar raunhæfur valkostur er í stöðunni.

Stjórn og endurskoðunarnefnd skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar. Nægjanleg vissu er mikil vissu, en ekki trygging þess að endurskoðun framkvæmd í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær, einar og sér eða samanlagðar, gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda ársreikningsins.

Við endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggjum við á faglegri dómgreind og beitung ávallt faglegri tортryggni. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

- Við greinum og metum hættur á verulegum skekkjum í ársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, hönnu og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeim hættum og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, skjalafals, misvísandi framsetningu ársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé framhjá innri eftirlitsaðgerðum.
- Við öflum skilnings á innra eftirliti, sem snertir endurskoðunina, í þeim tilgangi að hanna viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits sjóðsins.
- Við metum hvort reikningsskilaaðferðir sem notaðar eru, og tengdar skýringar, séu viðeigandi og hvort reikningshaldslegt mat stjórnenda sé raunhæft.
- Við ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um rekstrarhæfi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins í áritun okkar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi þurfum við að víkja frá fyrirvaralausri áritun okkar. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni valdið óvissu um rekstrarhæfi sjóðsins.
- Við metum í heild sinni hvort framsetning og uppbygging ársreikningsins, þ.m.t. innihald og skýringar, gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum.

Við upplýsum stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem koma upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti sem fram koma við endurskoðunina, eftir því sem við á.

Við höfum einnig lýst því yfir við stjórn og endurskoðunarnefnd að við höfum uppfyllt skyldur siðareglna um óhæði og upplýsum um öll tengsl eða önnur atriði sem raunhæft er að ætla að gætu mögulega haft áhrif á óhæði okkar og eftir því sem við á, til hvaða varúðarráðstafana við höfum gripið til að tryggja óhæði okkar.

Af þeim atriðum sem við höfum upplýst stjórn og endurskoðunarnefnd um, lögðum við mat á hvaða atriði höfðu mesta þýðingu í endurskoðuninni á yfirstandandi ári og eru það lykilatriði endurskoðunarinnar. Við lýsum þessum atriðum í áritun okkar nema lög og reglur leyfi ekki að upplýst sé um slík atriði eða í einstaka tilfellum þegar endurskoðandinn metur að ekki skuli upplýsa um viðkomandi atriði þar sem neikvæðar afleiðingar af slíkri upplýsingagjöf eru taldar vega þyngra en hagsmunir almennings af upplýsingunum.

Áritun óháðs endurskoðanda

Skýrsla um innihald skýrslu stjórnar

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104. gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir ársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Reykjavík 6. apríl 2022

Geir Steindórsson
Löggiltur endurskoðandi

Ernst & Young ehf.
Borgartúni 30
105 Reykjavík

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris

	Skýr.	Leið I	Leið II	Leið III	Samtals 2021	Samtals 2020
Iðgjöld						
Iðgjöld sjóðfélaga		343,4	241,1	481,8	1.066,3	1.010,8
Iðgjöld launagreiðenda		204,0	138,7	261,5	604,2	575,4
Réttindaflutningar og endurgreiðslur		(65,9)	12,4	78,9	25,4	30,5
Séreignariðgjöldum ráðstafað inn á fasteignalán		(165,2)	(120,7)	(171,7)	(457,7)	(441,3)
		<u>316,3</u>	<u>271,6</u>	<u>650,5</u>	<u>1.238,4</u>	<u>1.175,5</u>
Lífeyrir						
Heildarfjárhæð lífeyris	3	<u>195,3</u>	<u>93,1</u>	<u>349,9</u>	<u>638,4</u>	<u>705,9</u>
Hreinar fjárfestingartekjur						
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	4.1	1.545,7	286,1	0,0	1.831,8	1.694,8
Hreinar tekjur af skuldabréfum	4.2	45,4	39,3	0,0	84,7	79,2
Vaxtatekjur af bundnum bankainnistæðum		0,0	0,0	451,7	451,7	361,3
Vaxtatekjur og gengismunur af handbæru fé		1,0	0,4	0,4	1,8	2,0
Fjárfestingargjöld	5	<u>(1,4)</u>	<u>(0,6)</u>	<u>0,0</u>	<u>(2,0)</u>	<u>(3,6)</u>
		<u>1.590,7</u>	<u>325,2</u>	<u>452,2</u>	<u>2.368,0</u>	<u>2.133,7</u>
Rekstrarkostnaður						
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	6	<u>8,2</u>	<u>2,4</u>	<u>5,8</u>	<u>16,3</u>	<u>16,6</u>
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris		1.703,5	501,3	747,0	2.951,7	2.586,6
Hrein eign frá fyrra ári		<u>10.000,8</u>	<u>2.863,9</u>	<u>9.212,3</u>	<u>22.077,0</u>	<u>19.490,3</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris í lok tímabils		<u>11.704,2</u>	<u>3.365,2</u>	<u>9.959,3</u>	<u>25.028,7</u>	<u>22.077,0</u>

Efnahagsreikningur

	Skýr.	Leið I	Leið II	Leið III	Samtals 2021	Samtals 2020
Eignir						
Fjárfestingar	9,10					
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	7	10.805,8	2.674,0	0,0	13.479,8	11.499,5
Skuldabréf	8	668,4	546,6	0,0	1.215,0	1.082,7
Bundnar bankainnistæður		0,0	0,0	9.875,4	9.875,4	9.122,6
		<u>11.474,3</u>	<u>3.220,6</u>	<u>9.875,4</u>	<u>24.570,2</u>	<u>21.704,9</u>
Kröfur						
Kröfur á launagreiðendur		0,8	0,1	1,5	2,4	1,1
Aðrar kröfur	11	14,3	3,8	6,7	24,8	10,0
		<u>15,1</u>	<u>3,9</u>	<u>8,2</u>	<u>27,1</u>	<u>11,0</u>
Ýmsar eignir						
Handbært fé		223,8	145,1	91,7	460,6	390,7
		<u>223,8</u>	<u>145,1</u>	<u>91,7</u>	<u>460,6</u>	<u>390,7</u>
Eignir samtals		<u>11.713,1</u>	<u>3.369,5</u>	<u>9.975,2</u>	<u>25.057,9</u>	<u>22.106,7</u>
Skuldir						
Aðrar skuldir	12	8,9	4,4	15,9	29,2	29,7
		<u>8,9</u>	<u>4,4</u>	<u>15,9</u>	<u>29,2</u>	<u>29,7</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris í lok tímabils		<u>11.704,2</u>	<u>3.365,2</u>	<u>9.959,3</u>	<u>25.028,7</u>	<u>22.077,0</u>

Sjóðstreymi

	Leið I	Leið II	Leið III	Samtals 2021	Samtals 2020
Inngreiðslur					
Iðgjöld	316,3	271,9	649,0	1.237,1	1.180,8
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum	1,0	0,5	0,4	1,9	3,4
	<u>317,2</u>	<u>272,3</u>	<u>649,4</u>	<u>1.238,9</u>	<u>1.184,1</u>
Útgreiðslur					
Lífeyrir	194,6	92,7	346,0	633,3	690,0
Rekstrarkostnaður	11,2	3,2	8,1	22,5	13,8
Aðrar útgreiðslur	7,6	1,6	4,9	14,0	9,4
	<u>213,4</u>	<u>97,4</u>	<u>359,0</u>	<u>669,8</u>	<u>713,2</u>
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga	<u>103,8</u>	<u>174,9</u>	<u>290,4</u>	<u>569,1</u>	<u>470,9</u>
Fjárfestingarhreyfingar					
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	46,7	8,7	0,0	55,4	23,7
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	(1.470,2)	(351,0)	0,0	(1.821,2)	(2.600,7)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	1.394,3	221,5	0,0	1.615,8	2.565,4
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	24,3	22,2	0,0	46,5	38,8
Keypt skuldabréf	(20,5)	(73,7)	0,0	(94,1)	(209,6)
Seld skuldabréf	0,0	0,0	0,0	0,0	158,5
Ný bundin innlán	0,0	0,0	(301,5)	(301,5)	(412,0)
	<u>(25,4)</u>	<u>(172,3)</u>	<u>(301,5)</u>	<u>(499,2)</u>	<u>(436,0)</u>
Breyting á handbæru fé	78,4	2,6	(11,1)	69,9	35,0
Gengismunur af handbæru fé	0,0	(0,1)	0,0	(0,1)	(1,4)
Handbært fé í upphafi árs	145,4	142,6	102,8	390,7	357,2
Handbært fé í lok árs	<u>223,8</u>	<u>145,1</u>	<u>91,7</u>	<u>460,6</u>	<u>390,7</u>

1. Almennar upplýsingar um sjóðinn

Séreign LSR starfar á grundvelli laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða og laga nr. 1/1997 um Lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins. Sjóðurinn býður upp á þrjár mismunandi fjárfestingarleiðir sem eru fjárhagslega aðskildar og með ólíka samsetningu hlutabréfa, skuldabréfa og innlána.

2. Reikningsskilaaðferðir

2.1 Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög nr. 3/2006 um ársreikninga og reglur Fjármálaeftirlitsins nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða.

2.2 Starfrækslu- og framsetningargjaldmiðill

Ársreikningurinn er settur fram í milljónum íslenskra króna, sem er bæði starfrækslugjaldmiðill og framsetningargjaldmiðill lífeyrissjóðsins.

2.3 Mat og ákvarðanir

Við gerð reikningsskilanna þurfa stjórnendur að meta ýmis atriði og gefa sér forsendur um mat á eignum, skuldum, tekjum og gjöldum. Þó svo mat þetta sé samkvæmt bestu vitund stjórnenda, geta raunveruleg verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir reynt önnur en niðurstaða samkvæmt matinu.

Mat og forsendur eru endurskoðaðar reglulega og eru áhrifin af breytingum færð á því tímabili sem breyting er gerð og jafnframt á síðari tímabilum ef breytingin hefur áhrif á þau.

Stjórnendur hafa gefið sér forsendur um og lagt reikningshaldslegt mat á eftirfarandi lið sem hafa veruleg áhrif á ársreikning lífeyrissjóðsins:

i) Stigskipting gangvirðis, sjá skýringu 9.2.

2.4 Iðgjöld

Iðgjald til sjóðsins er háð ákvörðun sjóðfélagsins en frádráttarbært iðgjald frá tekjuskatti er að hámarki 4% af launum. Mótframlag launagreiðanda getur numið allt að 2%.

2.5 Hreinar fjárfestingartekjur

Undir þennan lið eru færðar allar fjárfestingartekjur sjóðsins að frádregnum öllum fjárfestingargjöldum.

Viðskipti í öðrum myntum en íslenskum krónum eru umreiknuð yfir í íslenskar krónur á gengi viðskiptadags. Gengismunur sem myndast við greiðslu og innheimtu krafna er færður í yfirliti um breytingu á hreinni eign sem og áfallinn gengismunur á eignir í árslok.

a) Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum

Þessi liður samanstendur af tekjum af fjárfestingum sjóðsins í hlutabréfum og hlutdeildarskírteinum að frádregnum gjöldum vegna slíkra fjárfestinga annarra en þeirra sem greint er frá í skýringu 5 um fjárfestingargjöld.

Undir þennan lið falla arðgreiðslur, söluhagnaður og sölutap sem og breytingar á gangvirði.

Arður er tekjufærður þegar ákvörðun aðalfundar um arðgreiðslu í viðkomandi félagi liggur fyrir. Í skýringu 4.1 má sjá breytingar á gangvirði 20 stærstu fjárfestinga sjóðsins í félögum og sjóðum.

b) Hreinar tekjur af skuldabréfum

Þessi liður samanstendur af tekjum af fjárfestingum sjóðsins í skuldabréfum að frádregnum gjöldum annarra en þeirra sem greint er frá í skýringu 5 um fjárfestingargjöld.

Hér eru færðar vaxtatekjur og verðbætur, hagnaður og tap af sölu skuldabréfa, breytingar á gangvirði til hækkunar og lækkunar og hliðstæðar tekjur og gjöld.

c) Fjárfestingargjöld

Hér eru færð fjárfestingargjöld og þóknanir til fjármálafyrirtækja, verðbréfa- og fjárfestingarsjóða vegna umsýslu og stjórnunar á fjárfestingum sjóðsins. Í skýringu 5 er greint frá áætluðum og reiknuðum fjárfestingargjöldum vegna fjárfestinga sjóðsins í innlendum og erlendum verðbréfa- og fjárfestingarsjóðum.

2.6 Rekstrarkostnaður

LSR annast rekstur sjóðsins og greiðir hann mánaðarlega fyrir hlutdeild sína í sameiginlegum kostnaði. Allur skrifstofu- og stjórnunarkostnaður er færður til gjalda þegar hann fellur til. Sjá nánari umfjöllun í skýringu 6.

2.7 Fjárfestingar

Fjárfestingar eru fjármálagerningar samkvæmt skilgreiningu laga um verðbréfavíðskipti nr. 108/2007. Fjárfestingar sjóðsins samanstanda af eignarhlutum í félögum og sjóðum, skuldabréfum, bundnum bankainnistæðum og öðrum fjárfestingum.

Stjórnendur ákvarða flokkun fjárfestinga þegar þær eru færðar í upphafi.

a) Matsaðferðir fjárfestinga

Fjármálagerningar eru metnir á gangvirði í samræmi við settar reikningsskilareglur.

Gangvirði fjármálagerninga sem skráðir eru á skipulegum verðbréfamarkaði er markaðsverð í árslok en gangvirði annarra fjárfestinga (óskráðra) í þessum flokki byggist á verðmatsaðferðum sem lýst er í skýringu 9. Í þeirri skýringu eru jafnframt upplýsingar um stigskiptingu gangvirðis samkvæmt verðmatsaðferðum.

b) Eignarhlutir í félögum og sjóðum

Eignarhlutir í félögum og sjóðum eru hlutabréf og hlutdeildarskírteini verðbréfasjóða. Þessi flokkur fjárfestinga er færður á gangvirði.

c) Skuldabréf

Skuldabréf eru færð á gangvirði með áföllnum vöxtum, verðbótum og gengismun í árslok. Verðbætur miðast við viðeigandi vísitölu næsta mánaðar eftir lok reikningsárs. Í skýringu 8 er gerð nánari grein fyrir skiptingu skuldabréfa eftir reikningshaldslegri meðhöndlun.

d) Bundnar bankainnistæður

Undir bundnar bankainnistæður eru færð innlán í bönkum sem bundin eru til lengri tíma en þriggja mánaða en sjóðurinn horfir á þessar bankainnistæður sem fjárfestingu en ekki sem handbært fé.

2.8 Handbært fé

Handbært fé er fært í efnahagsreikning á kostnaðarverði. Handbært fé samkvæmt sjóðstreymi samanstendur af óbundnum bankainnistæðum í íslenskum krónum og erlendum gjaldmiðlum.

2.9 Umreikningur í íslenskar krónur

Eignir í erlendri mynt eru umreiknaðar í íslenskar krónur miðað við opinbert miðgengi Seðlabanka Íslands í árslok.

3. Lífeyrir

Greiddur lífeyrir skiptist þannig:

	2021	2020
Eftirlaun	477,0	511,5
Örorkulífeyrir	1,1	0,5
Makalífeyrir	13,0	10,4
Barnalífeyrir	12,5	13,2
Aukagreiðsla vegna Covid-19	134,8	170,2
	638,4	705,9

4. Hreinar fjárfestingartekjur

4.1 Hreinar tekjur af eignarhlutum í innlendum félögum og sjóðum sundurliðast þannig:

	Bókfært verð 31.12.2021	Aður	Gangvirðis- breyting	Hreinar tekjur samts 2021	Hreinar tekjur samts 2020
Íslandssjóðir - IS Ríkisskuldabréf meðallöng ...	1.138,8	0,0	30,8	30,8	63,2
Kvika - Ríkisverðbréf	978,5	0,0	36,8	36,8	87,4
Kvika - Innlend skuldabréf	835,9	0,0	53,4	53,4	40,4
Stefnir - Innlend Hlutabréf hs.	817,8	0,0	70,0	70,0	0,0
Stefnir - Skuldabréfaval	610,0	0,0	34,2	34,2	39,9
Landsbréf - LEQ UCITS ETF	492,5	0,0	18,9	18,9	0,0
Akta Vaxtataækifæri	473,5	0,0	25,5	25,5	26,9
Marel hf.	457,2	4,2	42,9	47,1	96,0
Arion banki hf.	446,3	3,8	218,5	222,3	24,2
IS Sértryggð skuldabréf VTR	365,2	0,0	22,7	22,7	24,0
Fagfjárfestasj. Iceland Fixed Income Fund	282,3	0,0	(14,9)	(14,9)	71,7
Síminn hf.	172,6	14,2	42,1	56,3	39,9
Aðrar eignir	276,5	18,0	212,2	230,2	222,9
	7.347,2	40,3	793,2	833,5	736,5

Hreinar tekjur af eignarhlutum í erlendum félögum og sjóðum sundurliðast þannig:

	Bókfært verð 31.12.2021	Áhrif gjaldmiðils	Gangvirðis- breyting	Hreinar tekjur samts 2021	Hreinar tekjur samts 2020
SSgA World Index Fund	1.144,2	(30,6)	247,1	217,6	141,9
Vanguard Global Stock Index	1.090,2	(27,4)	244,5	218,2	131,6
Storebrand Global Indeks	981,2	(24,5)	225,1	201,6	68,5
Wellington Global Quality Growth	877,3	(22,8)	174,5	152,6	164,1
MFS FCP Global Equity	787,5	(20,6)	151,5	131,7	109,7
JP Morgan Emerging Markets Equity	564,8	(20,8)	(23,1)	(43,3)	142,1
T. Rowe Price US Large Growth	409,1	(10,5)	84,1	74,0	106,4
Jupiter European Growth	278,2	(14,3)	59,9	45,8	40,2
Aðrar eignir	0,0	0,0	0,0	0,0	53,8
	6.132,6	(171,5)	1.163,5	998,3	958,3

Samtals hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum 1.831,8 1.694,8

Skýringar

4.2 Heinar tekjur af skuldabréfum sundurliðast þannig:

Skuldabréf færð á gangvirði	2021	2020
Ríkistryggð skuldabréf	38,4	52,3
Skuldabréf sveitarfélaga	33,0	16,0
Skuldabréf lánastofnana	13,3	10,8
	<u>84,7</u>	<u>79,2</u>

Í árslok 2021 átti sjóðurinn engin skuldabréf í erlendum gjaldmiðlum.

5. Fjárfestingargjöld

Árið 2021	Bein fjárfestingar- gjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingar- gjöld	Fjárfestingar- gjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingar- gjalda alls af meðaleign
Vegna innlendra verðbréfasjóða	0,0	16,7	16,7	2.782,8	0,60%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða	0,0	19,7	19,7	2.556,1	0,77%
Vegna innlendra fagfjárfestingsjóða	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00%
Vegna erlendra verðbréfasjóða	0,0	21,7	21,7	5.546,0	0,39%
Vegna erlendra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00%
Kaup- og sölubóknanir vegna verðbréfaviðskipta	1,7	0,0	1,7	-	-
Vörslubóknanir	0,3	0,0	0,3	-	-
	<u>2,0</u>	<u>58,1</u>	<u>60,1</u>	<u>10.884.997</u>	<u>0,55%</u>

Fjárfestingarleið	Bein fjárfestingar- gjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingar- gjöld	Samtals 2021
Leið I	1,4	43,5	45,0
Leið II	0,6	14,6	15,1
Leið III	0,0	0,0	0,0
	<u>2,0</u>	<u>58,1</u>	<u>60,1</u>

	Bein fjárfestingar-gjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingar-gjöld	Fjárfestingar-gjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingar-gjalda alls af meðaleign
Árið 2020					
Vegna innlendra verðbréfasjóða	0,0	32,9	32,9	2.628,7	1,25%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða	0,0	13,2	13,2	1.774,2	0,75%
Vegna innlendra fagfjárfestingsjóða	0,0	0,1	0,1	4,2	2,58%
Vegna erlendra verðbréfasjóða	1,8	17,7	19,5	4.450,1	0,44%
Vegna erlendra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	0,1	0,5	0,6	49,5	1,27%
Kaup- og sölubóknanir vegna verðbréfavíðskipta	1,3	0,0	1,3	-	-
Vörslubóknanir	0,3	0,0	0,3	-	-
	3,6	64,4	67,9	8.906,8	0,76%

Fjárfestingarleið	Bein fjárfestingar-gjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingar-gjöld	Samtals 2020
Leið I	2,9	49,3	52,2
Leið II	0,7	15,1	15,7
Leið III	0,0	0,0	0,0
	3,6	64,4	67,9

6. Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður

Hlutdeild Séreignar LSR í sameiginlegum skrifstofu- og stjórnunarkostnaði LSR:	2021	2020
Laun og launatengd gjöld	8,8	9,4
Upplýsingatækni, rekstur tölvukerfa og upplýsingaveitur	2,2	2,5
Annar skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	5,3	4,7
	16,3	16,6

Rekstur Séreignar LSR er í umsjá LSR þar sem starfsfólk LSR annast allan rekstur sjóðsins, m.a. skráningu iðgjalda, ávöxtun fjármuna, bókhald, afgreiðslu lífeyris og alla aðra þjónustu við sjóðfélaga. LSR annast einnig ársreikningsgerð fyrir Séreign LSR og öll nauðsynleg skil á gögnum til endurskoðanda LSR. LSR sér jafnframt um öll skýrslu- og gagnaskil fyrir hönd Séreignar LSR til opinberra aðila. Séreign LSR tekur þátt í sameiginlegum kostnaði LSR í samræmi við reglur sem sjóðirnir hafa undirritað sín á milli.

7. Eignarhlutir í félögum og sjóðum

Innlend verðbréf:

Skráð félög:	Eignarhlutur	2021	Kostnaðarverð	2020
Stefnir - Innlend Hlutabréf hs.	2,3%	817,8	750,0	0,0
Marel hf.	0,1%	457,2	(2,1)	412,2
Arion banki hf.	0,1%	446,3	195,5	209,7
Síminn hf.	0,2%	172,6	77,6	111,6
Íslandsbanki hf.	0,0%	119,9	87,9	0,0
Önnur skráð félög	< 0,1%	66,5	(736,7)	1.213,4
		<u>2.080,3</u>		<u>1.946,9</u>

Kostnaðarverð í töflu hér að framan er skilgreint sem kaupverð að frádrögnum söluverði í viðkomandi félagi, sjóði um sameiginlega fjárfestingu eða verðbréfasjóði. Þannig er ekki tekið tillit til arðgreiðslna. Sjóðurinn á ekki eignaraðild að félagi þar sem um er að ræða ótakmarkaða ábyrgð, né þar sem um er að ræða dóttur- eða hlutdeildarfélag.

Skuldabréfasjóðir:	Eignarhlutur	2021	Kostnaðarverð	2020
Íslandssjóðir - IS Ríkisskuldabréf meðallöng	4,4%	1.138,8	482,8	1.098,1
Kvika - Ríkisverðbréf	21,0%	978,5	624,1	1.096,9
Kvika - Innlend skuldabréf	7,3%	835,9	720,8	637,1
Stefnir - Skuldabréfaval	2,5%	610,0	500,8	579,0
Akta Vaxtataækifæri	4,2%	473,5	405,0	449,2
Landsbréf - LEQ UCITS ETF	10,1%	492,5	472,6	,0
IS Sértrygð skuldabréf VTR	3,2%	365,2	280,8	344,5
Fagfjárfestastjóðurinn Iceland Fixed Income Fund	2,0%	282,3	200,0	301,3
Stefnir - Ríkisverðbréfasjóður millilangur	0,7%	90,1	78,8	87,2
		<u>5.266,9</u>		<u>4.593,2</u>
Innlend verðbréf samtals		<u>7.347,2</u>		<u>6.540,1</u>

Erlend verðbréf:

Hlutdeildarskírteini í skráðum hlutabréfasjóðum:	Eignarhlutur	2021	Kostnaðarverð	2020
SSgA World Index Fund	0,1%	1.144,2	556,3	837,5
Vanguard Global Stock Index	0,1%	1.090,2	535,4	873,1
Storebrand Global Indeks	0,8%	981,2	712,1	780,6
Wellington Global Quality Growth	0,1%	877,3	262,1	725,6
MFS FCP Global Equity	0,2%	787,5	342,6	656,1
Önnur hlutdeildarskírteini	< 0,1%	1.252,1	594,2	1.086,5
		<u>6.132,6</u>		<u>4.959,4</u>
Eignarhlutir í félögum og sjóðum samtals		<u><u>13.479,8</u></u>		<u><u>11.499,5</u></u>

8. Skuldabréf

Skuldabréf metin á gangvirði:	2021	2020
Íbúðabréf	233,0	231,0
Ríkistryggð skuldabréf	475,8	452,9
Skuldabréf sveitarfélaga	283,8	226,4
Skuldabréf lánastofnana	222,4	172,5
	<u>1.215,0</u>	<u>1.082,7</u>

9. Fjármálagerningar

9.1 Flokkar fjármálagerninga

Fjárfestingar lífeyrissjóðsins skiptast í eftirfarandi flokka fjármálagerninga:

Fjárfestingar á gangvirði í árslok	2021	2020
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	13.479,8	11.499,5
Skuldabréf	1.215,0	1.082,7
Bundnar bankainnistæður	9.875,4	9.122,6
	<u>24.570,2</u>	<u>21.704,9</u>

9.2 Stigskipting gangvirðis

Taflan hér að neðan sýnir fjárfestingar, sem færðar eru á gangvirði, flokkaðar eftir verðmatsaðferð. Matsaðferðum er skipt í þrjú stig sem endurspeglar mikilvægi þeirra forsenda sem lagðar eru til grundvallar við ákvörðun gangvirðis eignanna. Stigin eru eftirfarandi:

Stig 1: Gangvirðismatið byggir á skráðum verðbréfum á virkum markaði. Gangvirði er síðasta skráða viðskiptaverð.

Stig 2: Gangvirðismatið byggir ekki á skráðu verði á virkum markaði heldur á upplýsingum sem eru sannreynanlegar fyrir eignina eða skuldina, t.d. af nýlegum viðskiptum ótengdra aðila eða kauptilboðum frá ótengdum aðilum. Einnig er stuðst við gangvirði annarra sambærilegra fjáreigna.

Stig 3: Gangvirðismatið byggir á mikilvægum upplýsingum öðrum en markaðsupplýsingum. Í þessu stigi eru notuð gögn eins og verðmat frá rekstraraðilum fjárfestingar- og fagfjárfestasjóða, söluréttur eða verðmat sjóðsins byggt á afkomu viðkomandi félags eða samanburði við sambærilegar fjáreignir.

Allar fjárfestingar, sem færðar eru á gangvirði, eru flokkaðar í **stig 1**.

	Leið I	Leið II	Leið III	Samtals
Fjárfestingar á gangvirði í árslok 2021	11.474,3	3.220,6	9.875,4	24.570,2
Fjárfestingar á gangvirði í árslok 2020	9.858,9	2.723,4	9.122,6	21.704,9

Skýringar

10. Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum

	2021	2020
Fjárfestingar skiptast þannig niður á gjaldmiðla:		
ISK	18.396,0	16.429,5
USD	5.854,4	4.726,7
EUR	278,2	242,8
DKK	41,6	293,8
Aðrir gjaldmiðlar	0,0	12,1
	<u>24.570,2</u>	<u>21.704,9</u>

Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:

Eignir í íslenskum krónum	74,9%	75,7%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	25,1%	24,3%
	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>

11. Aðrar kröfur

	2021	2020
Ófrágengin verðbréfavíðskipti	16,7	7,4
Aðrar kröfur	8,1	2,6
	<u>24,8</u>	<u>10,0</u>

12. Aðrar skuldir

	2021	2020
Staðgreiðsla skatta af lífeyrisgreiðslum	29,2	24,1
Aðrar skuldir	0,0	5,5
	<u>29,2</u>	<u>29,7</u>

13. Skuldbindingar utan efnahags

Í árslok 2021 voru ekki til staðar neinir samningar sem skuldbinda Séreign LSR til framtíðarfjárfestinga.

14. Áhættuþættir í starfsemi, áhættustýring og áhættustefna

Hlutverk stjórnar lífeyrissjóðsins samkvæmt lögum er að hafa eftirlit með starfsemi sjóðsins. Liður í því eftirliti er samþykki og innleiðing áhættustefnu. Á grundvelli hennar felur stjórn framkvæmdastjóra og forstöðumanni áhættustýringar sjóðsins umsjón með framkvæmd stefnunnar.

Áhættustefna LSR og áhættustýring byggir á reglugerð nr. 590/2017 um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða. Jafnframt byggir áhættustefnan og áhættustýringin á lögum nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, sem og reglugerð nr. 916/2009 um fjárfestingarstefnu og úttekt á ávöxtun lífeyrissjóða og vörsluaðila séreignarsparnaðar ásamt lögum nr. 1/1997 um Lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins.

Áhættustefna sjóðsins er eitt af lykilverkfærum stjórnar við það að uppfylla skyldur sínar sem yfirstjórn sjóðsins. Henni er beitt samhliða fjárfestingarstefnu og stuðlar að því að lífeyrissjóðurinn nái settum markmiðum með ásættanlegri áhættu í starfsemi sinni með kerfisbundnum og öguðum vinnubrögðum.

Áhættueftirliti LSR er skipt upp í áhættuflokka sem sjá má hér að neðan ásamt tilvísun í viðeigandi skýringarlið:

14.1 Markaðsáhætta, gjaldeyrir og hlutabréf.

14.2 Rekstraráhætta, sviksemi.

14.2 Rekstraráhætta, upplýsingatækni.

14.2 Rekstraráhætta, útivistun.

14.2 Rekstraráhætta, skjölun.

14.2 Rekstraráhætta, starfsmenn.

14.2 Rekstraráhætta, persónuvernd.

14.2 Rekstraráhætta, upplýsingar.

14.2 Rekstraráhætta, úrskurður og útborgun lífeyris.

14.3 Stjórnarhættir.

14.4 Mótaðilaáhætta.

14.5 Útlánaáhætta, lögaðilar.

14.6 Lausafjáraáhætta.

14.7 Samþjöppunaráhætta.

Skýringar

14.1 Markaðsáhætta

Markaðsáhætta er hætta á fjárhagslegu tapi eða óhagstæðum breytingum á fjárhagslegri stöðu sem stafar beint eða óbeint af sveiflum á virði eigna. LSR metur að undir þetta falli m.a. gjaldmiðlaáhætta, hlutabréfaáhætta og áhætta vegna skuldbindinga utan efnahags.

Gengisbundnar eignir:

Leið I			Hlutfall	Hlutfall
	2021	2020	2021	2020
Gengisbundnar eignir	5.418,4	4.641,2	46,3%	46,4%
Fjárfestingar og handbært fé alls	11.698,1	10.004,3	100,0%	100,0%

Leið II			Hlutfall	Hlutfall
	2021	2020	2021	2020
Gengisbundnar eignir	755,8	634,2	22,5%	22,1%
Fjárfestingar og handbært fé alls	3.365,7	2.865,9	100,0%	100,0%

Skipting gengisbundinna eigna eftir gjaldmiðlum:	Leið I	Leið I	Leið II	Leið II
	2021	2020	2021	2020
USD	60,3%	55,4%	59,9%	55,1%
EUR	11,1%	10,5%	11,4%	10,7%
JPY	3,8%	4,3%	3,6%	4,0%
GBP	4,6%	3,2%	4,7%	3,1%
CHF	3,8%	2,9%	3,8%	2,9%
Aðrir erlendir gjaldmiðlar	16,4%	23,8%	16,5%	24,1%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Leið III

Allar eignir Leiðar III eru í íslenskum krónum.

Niðurbrot á hlutabréfaeign Séreignar LSR þann 31.12.2021 má sjá í skýringu 17.7.

14.2 Rekstraráhætta

Rekstraráhætta er skilgreind sem áhættan á fjárhagslegu tapi og/eða áhrif á orðspor sjóðsins vegna ófullnægjandi kerfa, stefnu eða verkferla, háttsemi starfsmanna eða ytri þátta í rekstrarumhverfi lífeyrissjóða. Huga þarf vel að verkferlum og innra eftirliti til að fylgja reglugerðum FME og reglum sjóðsins. Huga þarf reglulega að áhættu sem tengist upplýsingatækni og áhættu vegna ýmiss konar útvistunar. Skemmdir eða bilanir í búnaði geta haft áhrif á daglegan rekstur og þurfa þessi atriði hjá sjóðnum að standast alla þá staðla um upplýsingaöryggi sem fyrir liggja.

Til að takmarka rekstraráhættu hefur sjóðurinn innleitt skýrar innri reglur, starfslýsingar og verkferla.

14.3 Stjórnarhættir

Stjórnarhættir snúa að samskiptum, hlutverkum og ábyrgð stjórnar, stjórnenda og starfsmanna sín á milli og gagnvart öðrum hagsmunaaðilum og hvernig þessir aðilar vinna sameiginlega að því að ná fram markmiðum lífeyrissjóðsins. Stjórnarhættir fela í sér fylgni við góðar venjur og viðmið sem varða markmið og stefnur lífeyrissjóðs, hvernig rekstur hans er skipulagður, skilgreiningu á hlutverkum og ábyrgð, virkni innra eftirlits og hvernig upplýsingaflæði er háttað innan sjóðsins.

LSR metur að undir þetta falli m.a. orðsporsáhætta, pólitísk áhætta og áhætta vegna laga og reglna og

14.4 Mótaðilaáhætta

Hætta á fjárhagslegu tapi sökum þess að mótaðili geti ekki staðið við fjárhagslegar skuldbindingar sínar, annaðhvort vegna fjárhagsörðugleika eða gjaldþrots.

14.5 Útlánaáhætta, lögaðilar

Hættan á tapi af lánum sökum þess að veð eða tryggingar eru ekki nægar. Ef veð eru ekki næg þá stendur eftir óvarin mótaðilaáhætta.

14.6 Lausafjárahætta

Hætta á að lífeyrissjóður hafi ekki yfir nægu lausu fé að ráða til að standa undir skuldbindingum sínum eða þurfi að selja eignir á óviðunandi verði.

Taka þarf sérstaklega tillit til lausafjárahættu í Séreign LSR. Snörp lækkun á iðgjöldum til sjóðsins getur haft þau áhrif að breyta þurfi fjárfestingarstefnu og fjárfestingaráætlun sem taka mið af breyttu innstreymi og jafnframt þyrfti að taka til skoðunar hvaða eignir þyrfti að selja til að mæta útstreymi. Einnig ber að huga að réttindaflutningsáhættu, þ.e. að geta staðið við rétt sjóðfélaga að flytja eignir sínar milli fjárfestingarleiða eða yfir í annan séreignarsjóð.

Í fjárfestingarstefnu er markmið um hlutfall lausafjár eftirfarandi: Miða skal við að vægi innlána í Leiðum I og II sé 2% af hreinni eign en þó að hámarki 10%. Miða skal við að meirihluti innlána sé laus á hverjum tíma til að geta mætt óvæntu útstreymi úr sjóðunum og flutningum á milli fjárfestingarleiða, óski sjóðfélagi eftir því. Miða skal við að vægi innlána í Leið III sé 100%. Markmið Leiðar III er að ávaxta fé á verðtryggðum innlánsreikningum en heimilt er að nota óverðtryggða reikninga fyrir greiðslustreymi innan mánaðar og til að mæta óvæntu útstreymi úr sjóðnum.

14.7 Samþjöppunaráhætta

Hættan á auknu fjárhagslegu tapi vegna of mikillar samþjöppunar eigna. LSR metur að undir þetta falli m.a. hættan á of lítilli dreifingu mótaðila og landsáhættu. Í mótaðilaáhættu er Ríkissjóður Íslands undanskilinn, enda eru eignir á hans ábyrgð áhættuminnstu eignir sjóðsins. Hins vegar getur landsáhætta einnig átt við Ísland.

Til að fylgjast með samþjöppunaráhættu er reglulega skoðað hvernig eignir sjóðsins skiptast á mismunandi flokka verðbréfa sbr. 36 gr. laga nr. 129/1997 en jafnframt er skoðað hvernig eignir skiptast t.a.m. á landsvæði, atvinnugreinar, útgefendur verðbréfa og rekstrarfélög. Hér að neðan og næstu síðu er samantekt á skiptingu eigna eftir flokkum verðbréfa úr fjárfestingarstefnu fyrir árið 2022.

Leið I	Eign 31.12.2021	Stefna 2022	Vikmörk 2022
Skuldabréf - ríki og sveitarfélög	5,1%	4%	
Ríkisbréf	4,0%	3%	0%-15%
Sveitarfélagabréf	1,1%	1%	0%-10%
Fasteignaveðtryggð verðbréf	0,6%	1%	
Sjóðfélagalán	0,0%	0%	0%
Veðskuldabréf og -sjóðir	0,0%	0%	0%-5%
Sértryggð bréf	0,6%	1%	0%-5%
Erlend skuldabréf	0,0%	0%	
Erlend skuldabréf	0,0%	0%	0%
Skuldabréf - önnur	28,1%	28%	
Fyrirtækjabréf	0,0%	0%	0%-5%
Lánastofnanabréf	0,0%	0%	0%-5%
Skuldabréfasjóðir	28,1%	28%	10%-50%
Laust fé	1,8%	2%	
Innlán	1,8%	2%	0%-10%
Lausafjár sjóðir	0,0%	0%	0%-10%
Innlend hlutabréf	18,3%	10%	
Innlend hlutabréf	18,3%	10%	5%-25%
Innlendir framtakssjóðir	0,0%	0%	0%
Erlend hlutabréf	46,0%	55%	
Erlend hlutabréf	46,0%	55%	35%-65%
Erlendir framtakssjóðir	0,0%	0%	0%

Skýringar

Leið II	Eign 31.12.2021	Stefna 2022	Vikmörk 2022
Skuldabréf - ríki og sveitarfélög	11,9%	11%	
Ríkisbréf	7,3%	7%	0%-15%
Sveitarfélagabréf	4,6%	4%	0%-10%
Fasteignaveðtryggð verðbréf	4,4%	5%	
Sjóðfélagalán	0,0%	0%	0%
Veðskuldabréf og -sjóðir	0,0%	0%	0%
Sértryggð bréf	4,4%	5%	0%-10%
Erlend skuldabréf	0,0%	0%	
Erlend skuldabréf	0,0%	0%	0%-5%
Skuldabréf - önnur	44,3%	47%	
Fyrirtækjabréf	0,0%	0%	0%-5%
Lánastofnanabréf	0,0%	0%	0%-5%
Skuldabréfasjóðir	44,3%	47%	20%-70%
Laust fé	4,2%	2%	
Innlán	4,2%	2%	0%-10%
Lausafjársgjóðir	0,0%	0%	0%-10%
Innlend hlutabréf	12,8%	8%	
Innlend hlutabréf	12,8%	8%	5%-20%
Innlendir framtakssjóðir	0,0%	0%	0%
Erlend hlutabréf	22,5%	27%	
Erlend hlutabréf	22,5%	27%	20%-45%
Erlendir framtakssjóðir	0,0%	0%	0%
Leið III	Eign 31.12.2021	Stefna 2022	Vikmörk 2022
Laust fé	100,0%	0%	
Innlán	100,0%	0%	0%

Kennitölur

15. Fimm ára yfirlit	2021	2020	2019	2018	2017
Leið I					
Ávöxtun á ársgrundvelli					
Nafnávöxtun.....	15,7%	17,3%	21,3%	4,5%	9,2%
Raunávöxtun.....	10,4%	13,4%	18,2%	1,2%	7,4%
Hrein raunávöxtun.....	10,3%	13,3%	18,1%	1,2%	7,3%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 5 ára.....	9,9%	7,0%	5,7%	3,8%	4,7%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 10 ára.....	7,2%	6,3%	6,0%	5,2%	1,7%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	91,8%	93,6%	91,7%	85,9%	91,3%
Skráð skuldabréf.....	5,8%	6,4%	7,6%	5,1%	5,7%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	2,4%	0,0%	0,7%	9,1%	3,0%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum					
Eignir í íslenskum krónum.....	53,6%	53,6%	55,7%	58,6%	54,9%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum.....	46,4%	46,4%	44,3%	41,4%	45,1%
Fjöldi					
Fjöldi virkra sjóðfélaga.....	970	943	946	976	999
Fjöldi lífeyrisþega	54	55	45	40	37
Fjöldi sjóðfélaga í árslok.....	2.659	2.558	2.564	2.554	2.597
Fjárhæðir á föstu verðlagi					
Iðgjöld.....	323,8	80,1	209,3	186,9	138,4
Lífeyrir.....	199,9	262,0	222,5	179,5	113,6
Hreinar fjárfestingartekjur.....	1.628,3	1.575,8	1.685,1	345,4	676,9
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður.....	8,4	8,9	7,1	7,1	5,4
Breyting á hreinni eign	1.743,7	1.385,0	1.664,9	345,8	696,3
Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Eftirlaun.....	64,6%	64,0%	98,0%	97,6%	93,3%
Örorkulífeyrir.....	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Makalífeyrir.....	0,2%	0,0%	0,6%	0,0%	2,1%
Barnalífeyrir.....	2,0%	1,6%	1,3%	2,4%	4,5%
Aðrar útgreiðslur.....	33,2%	34,4%	0,0%	0,0%	0,0%
Aðrar kennitölur					
Lífeyrisbyrði.....	61,7%	327,2%	106,3%	96,0%	82,1%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af iðgjöldum.....	2,6%	11,1%	3,4%	3,8%	3,9%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna.....	14,7%	15,8%	19,3%	4,3%	8,9%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna.....	0,08%	0,09%	0,08%	0,09%	0,07%

Kennitölur

15. Fimm ára yfirlit	2021	2020	2019	2018	2017
Leið II					
Ávöxtun á ársgrundvelli					
Nafnávöxtun.....	11,0%	12,1%	15,3%	5,3%	8,2%
Raunávöxtun.....	5,9%	8,3%	12,3%	2,0%	6,3%
Hrein raunávöxtun.....	5,8%	8,3%	12,3%	1,9%	6,3%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 5 ára.....	4,9%	5,4%	4,8%	3,7%	4,3%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 10 ára.....	5,1%	5,4%	5,6%	5,0%	2,7%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	80,1%	83,3%	83,7%	75,3%	83,6%
Skráð skuldabréf.....	17,0%	16,7%	15,4%	8,3%	12,4%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	2,9%	0,0%	0,9%	16,4%	4,0%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum					
Eignir í íslenskum krónum.....	77,5%	77,8%	75,8%	75,6%	71,3%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum.....	22,5%	22,2%	24,2%	24,4%	28,7%
Fjöldi					
Fjöldi virkra sjóðfélaga.....	693	654	614	582	575
Fjöldi lífeyrisþega	25	27	27	25	22
Fjöldi sjóðfélaga í árslok.....	1.170	1.071	1.008	944	910
Fjárhæðir á föstu verðlagi					
Iðgjöld.....	278,0	335,6	235,4	165,1	191,0
Lífeyrir.....	95,3	101,5	59,1	52,3	35,8
Hreinar fjárfestingartekjur.....	332,9	313,1	328,5	104,3	143,2
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður.....	2,4	2,5	1,9	1,8	1,3
Breyting á hreinni eign	513,1	544,8	503,0	215,4	297,2
Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Eftirlaun.....	47,0%	49,9%	74,7%	94,6%	96,8%
Örorkulífeyrir.....	0,9%	0,5%	1,0%	0,4%	0,0%
Makalífeyrir.....	7,8%	0,0%	2,5%	1,8%	2,1%
Barnalífeyrir.....	2,3%	0,0%	21,8%	3,2%	1,1%
Aðrar útgreiðslur.....	42,0%	49,5%	0,0%	0,0%	0,0%
Aðrar kennitölur					
Lífeyrisbyrði.....	34,3%	30,2%	25,1%	31,6%	18,7%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af iðgjöldum.....	0,9%	0,7%	0,8%	1,1%	0,7%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna.....	10,4%	11,3%	14,1%	5,1%	7,8%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna.....	0,08%	0,09%	0,08%	0,09%	0,07%

15. Fimm ára yfirlit	2021	2020	2019	2018	2017
Leið III					
Ávöxtun á ársgrundvelli					
Nafnávöxtun.....	4,8%	4,2%	4,4%	5,4%	3,9%
Raunávöxtun.....	0,0%	0,7%	1,7%	2,1%	2,1%
Hrein raunávöxtun.....	(0,1%)	0,6%	1,6%	2,0%	2,1%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 5 ára.....	1,3%	1,7%	2,0%	2,1%	2,1%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 10 ára.....	1,7%	1,9%	2,2%	2,6%	3,1%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga					
Bankainnistæður, bundnar.....	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum					
Eignir í íslenskum krónum.....	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Fjöldi					
Fjöldi virkra sjóðfélaga.....	1.364	1.419	1.451	1.487	1.507
Fjöldi lífeyrisþega	141	140	133	125	110
Fjöldi sjóðfélaga í árslok.....	3.801	3.803	3.796	3.780	3.734
Fjárhæðir á föstu verðlagi					
Iðgjöld.....	665,8	837,8	764,0	853,3	794,0
Lífeyrir.....	358,2	389,2	376,5	346,0	335,9
Hreinar fjárfestingartekjur.....	462,9	386,5	385,8	432,8	295,0
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður.....	5,9	6,4	5,2	5,8	4,3
Breyting á hreinni eign	764,6	828,6	768,0	934,3	748,9
Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Eftirlaun.....	87,7%	84,1%	87,5%	87,8%	95,4%
Örorkulífeyrir.....	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Makalífeyrir.....	1,5%	2,9%	7,5%	6,5%	0,5%
Barnalífeyrir.....	1,8%	2,5%	5,0%	5,7%	4,1%
Aðrar útgreiðslur.....	8,8%	10,6%	0,0%	0,0%	0,0%
Aðrar kennitölur					
Lífeyrisbyrði.....	53,8%	46,5%	49,3%	40,5%	42,3%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af iðgjöldum.....	0,9%	0,8%	0,7%	0,7%	0,5%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna.....	4,7%	4,1%	4,3%	5,2%	3,9%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna.....	0,06%	0,07%	0,06%	0,07%	0,06%

Viðauki I

Deildaskipt yfirlit LSR 2021

Sameiginlegt yfirlit samtryggingardeildar og séreignardeildar

Lífeyrissjóður starfsmanna ríkisins

Engjateigi 11

105 Reykjavík

711297-3919

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris

	2021	2021	2021	2021	2020
Iðgjöld	A-deild	B-deild	Séreign	LSR	LSR
Iðgjöld sjóðfélaga	9.806,3	300,2	1.066,3	11.172,8	10.500,8
Iðgjöld launagreiðenda	28.224,1	1.064,3	604,2	29.892,5	28.095,6
Réttindaflutningur og endurgreiðslur	30,1	0,0	25,4	55,7	19,4
Lífeyrishækkunar	0,0	25.628,8	0,0	25.628,8	22.232,4
Framlag ríkisins til jöfnunar örorkubyrði	309,8	128,6	0,0	438,4	473,3
Innborganir og uppgjör vegna skuldbindinga	0,0	9.020,0	0,0	9.020,0	8.095,9
Séreignariðgjöld ráðstafað inn á fasteignalán	0,0	0,0	(457,7)	(457,7)	(441,3)
	<u>38.370,3</u>	<u>36.141,9</u>	<u>1.238,4</u>	<u>75.750,5</u>	<u>68.976,2</u>
Lífeyrir					
Heildarfjárhæð lífeyris	13.011,6	62.409,6	638,4	76.059,5	68.692,3
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris	254,1	17,4	0,0	271,6	254,0
	<u>13.265,7</u>	<u>62.427,0</u>	<u>638,4</u>	<u>76.331,0</u>	<u>68.946,3</u>
Hreinar fjárfestingartekjur					
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	109.405,1	31.476,0	1.831,8	142.712,9	117.262,5
Hreinar tekjur af skuldabréfum	29.094,8	8.507,2	84,7	37.686,8	34.671,3
Vaxtatekjur af bundnum bankainistæðum	0,0	0,0	451,7	451,7	361,3
Vaxtatekjur og gengismunur af handbæru fé	509,1	240,0	1,8	750,9	44,6
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum	1,6	0,9	0,0	2,5	8,7
Fjárfestingargjöld	(591,0)	(39,3)	(2,0)	(632,3)	(599,3)
	<u>138.419,6</u>	<u>40.184,8</u>	<u>2.368,0</u>	<u>180.972,5</u>	<u>151.749,1</u>
Rekstrarkostnaður					
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	892,7	555,6	16,3	1.464,7	1.414,4
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris	162.631,5	13.344,1	2.951,7	178.927,3	150.364,2
Hrein eign frá fyrra ári	<u>861.771,3</u>	<u>284.037,4</u>	<u>22.077,0</u>	<u>1.167.885,6</u>	<u>1.017.521,4</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok	<u>1.024.402,7</u>	<u>297.381,5</u>	<u>25.028,7</u>	<u>1.346.812,9</u>	<u>1.167.885,6</u>

Efnahagsreikningur

	2021	2021	2021	2021	2020
	A-deild	B-deild	Séreign	LSR	LSR
Eignir					
Fjárfestingar					
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	586.422,0	177.414,9	13.479,8	777.316,7	597.055,4
Skuldabréf	412.233,4	109.337,5	1.215,0	522.785,9	513.542,6
Bundnar bankainnstæður	0,0	0,0	9.875,4	9.875,4	9.122,6
	<u>998.655,4</u>	<u>286.752,4</u>	<u>24.570,2</u>	<u>1.309.978,0</u>	<u>1.119.720,7</u>
Kröfur					
Kröfur á launagreiðendur	2.711,6	268,4	2,4	2.982,4	3.044,2
Aðrar kröfur	286,7	106,7	24,8	418,2	274,5
	<u>2.998,3</u>	<u>375,2</u>	<u>27,1</u>	<u>3.400,6</u>	<u>3.318,7</u>
Ýmsar eignir					
Varanlegir rekstrarfjármunir	412,8	0,0	0,0	412,8	422,3
Handbært fé	23.102,8	12.273,5	460,6	35.836,9	47.043,8
	<u>23.515,6</u>	<u>12.273,5</u>	<u>460,6</u>	<u>36.249,7</u>	<u>47.466,1</u>
Eignir samtals	<u>1.025.169,3</u>	<u>299.401,1</u>	<u>25.057,9</u>	<u>1.349.628,2</u>	<u>1.170.505,5</u>
Skuldir					
Áfallin lífeyrisskuldbinding	185,4	238,7	0,0	424,2	335,2
Aðrar skuldir	581,1	1.780,8	29,2	2.391,1	2.284,6
Skuldir samtals	<u>766,5</u>	<u>2.019,6</u>	<u>29,2</u>	<u>2.815,3</u>	<u>2.619,8</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok	<u>1.024.402,7</u>	<u>297.381,5</u>	<u>25.028,7</u>	<u>1.346.812,9</u>	<u>1.167.885,6</u>
Eignir utan efnahagsreiknings					
Krafa á launagr. skv. 33. gr. laga nr. 1/1997		591.279,8		591.279,8	538.941,3

Sjóðstreymi

	2021	2021	2021	2021	2020
Inngreiðslur	A-deild	B-deild	Séreign	LSR	LSR
Iðgjöld	38.403,1	36.232,0	1.237,1	75.872,1	68.532,6
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum	24,1	31,8	1,9	57,8	183,6
Aðrar inngreiðslur	48,2	11,0	0,0	59,3	103,0
	<u>38.475,4</u>	<u>36.274,8</u>	<u>1.238,9</u>	<u>75.989,2</u>	<u>68.819,1</u>
Útgreiðslur					
Lífeyrir	13.214,0	62.405,3	633,3	76.252,6	68.625,8
Rekstrarkostnaður	836,4	535,9	22,5	1.394,8	1.322,1
Fjárfesting í rekstrarfjármunum	3,3	0,0	0,0	3,3	8,4
Aðrar útgreiðslur	165,0	46,6	14,0	225,5	273,5
	<u>14.218,6</u>	<u>62.987,8</u>	<u>669,8</u>	<u>77.876,2</u>	<u>70.229,7</u>
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga	<u>24.256,8</u>	<u>(26.713,0)</u>	<u>569,1</u>	<u>(1.887,0)</u>	<u>(1.410,6)</u>
Fjárfestingarhreyfingar					
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félagum og sjóðum	2.849,7	898,2	55,4	3.803,3	1.949,9
Keyptir eignarhlutir í félagum og sjóðum	(74.126,0)	(11.329,9)	(1.821,2)	(87.277,1)	(171.811,2)
Seldir eignarhlutir í félagum og sjóðum	31.412,9	12.509,5	1.615,8	45.538,2	161.425,4
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	55.048,3	27.103,0	46,5	82.197,8	89.110,0
Keypt skuldabréf	(63.525,3)	(6.036,4)	(94,1)	(69.655,8)	(85.601,8)
Seld skuldabréf	15.679,7	0,0	0,0	15.679,7	18.357,9
Ný bundin innlán	0,0	0,0	(301,5)	(301,5)	(412,0)
Seldar fullnustueignir	0,0	0,0	0,0	0,0	59,6
	<u>(32.660,6)</u>	<u>23.144,4</u>	<u>(499,2)</u>	<u>(10.015,5)</u>	<u>13.077,8</u>
Hækkun/(lækkun) á handbæru fé	(8.403,8)	(3.568,6)	69,9	(11.902,5)	11.667,2
Gengismunur af handbæru fé	486,6	209,1	(0,1)	695,6	(130,2)
Handbært fé í upphafi árs	31.020,0	15.633,0	390,7	47.043,8	35.506,8
Handbært fé í lok árs	<u>23.102,8</u>	<u>12.273,5</u>	<u>460,6</u>	<u>35.836,9</u>	<u>47.043,8</u>

Kennitölur LSR

Fimm ára yfirlit	2021	2020	2019	2018	2017
Ávöxtun					
Nafnávöxtun.....	15,5%	14,9%	16,6%	5,6%	7,6%
Raunávöxtun.....	10,2%	11,0%	13,6%	2,3%	5,7%
Hrein raunávöxtun.....	10,0%	10,9%	13,4%	2,1%	5,6%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 5 ára.....	8,3%	6,4%	5,6%	4,7%	5,6%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 10 ára.....	7,3%	6,5%	5,6%	4,6%	1,4%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	50,8%	46,5%	42,4%	37,6%	35,7%
Skráð skuldabréf.....	25,0%	26,7%	28,4%	32,5%	36,4%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	8,4%	6,8%	5,6%	4,5%	4,9%
Óskráð skuldabréf.....	15,0%	19,1%	22,6%	24,6%	23,0%
Bankainnistæður, bundnar.....	0,8%	0,8%	0,9%	0,8%	0,0%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum					
Eignir í íslenskum krónum.....	57,4%	59,1%	63,9%	70,0%	71,0%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum.....	42,6%	40,9%	36,1%	30,0%	29,0%
Fjöldi					
Fjöldi virkra sjóðfélaga.....	23.148	22.325	21.242	20.230	19.283
Fjöldi lífeyrisþega.....	30.058	29.586	28.992	28.365	27.785
Fjöldi sjóðfélaga í árslok *.....	117.686	115.342	112.840	111.065	107.053
Stöðugildi**.....	52,3	54,0	53,0	49,7	48,4
Fjárhæðir á föstu verðlagi					
Iðgjöld.....	77.541,7	66.029,6	63.546,5	61.024,2	84.628,6
Lífeyrir.....	78.135,9	66.001,0	62.328,1	58.781,1	56.528,6
Hreinar fjárfestingartekjur.....	185.251,7	145.266,5	142.912,7	46.922,1	64.279,4
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður.....	1.499,3	1.353,9	1.283,9	1.309,0	1.126,0
Breyting á hreinni eign.....	183.158,1	143.940,8	142.835,2	47.844,4	91.253,5
Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir.....	82,8%	82,2%	82,1%	81,7%	80,4%
Örorkulífeyrir.....	5,8%	5,9%	5,9%	5,9%	5,9%
Makalífeyrir.....	10,9%	11,3%	11,7%	12,2%	13,4%
Barnalífeyrir.....	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%
Aðrar útgreiðslur.....	0,2%	0,2%	0,0%	0,0%	0,0%
Aðrar kennitölur					
Lífeyrisbyrði.....	100,8%	100,0%	98,1%	96,3%	66,8%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af iðgjöldum.....	1,9%	2,1%	2,0%	2,1%	1,3%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna.....	14,4%	13,9%	15,3%	5,4%	7,3%
Skrifst. og stjórnunarkostn. í % af meðalstöðu eigna.....	0,12%	0,13%	0,14%	0,15%	0,13%

* Fjöldi sjóðfélaga í árslok er samanlagður fjöldi sjóðfélaga í öllum deildum LSR. Það hefur þau áhrif að einhverjir sjóðfélagar eru taldir oft en einu sinni.

** Stöðugildi LSR á árinu 2021 voru 52,3 talsins, þar af var hlutdeild B-deildar 20,7 stöðugildi og A-deildar 31,6.

Undirritunarsíða

Árni Stefán Jónsson

Áslaug María Friðriksdóttir

Guðrún Ögmundsdóttir

Ragnar Þór Pétursson

Unnur Pétursdóttir

Viðar Helgason

Þórveig Kristín Þormóðsdóttir

Harpa Jónsdóttir

Geir Steindórsson

Jökull Heiðdal Úlfsson